

Wrocław, 11.10.2023

dr hab. Johannes Platje, prof. UWSB we Wrocławiu

**Recenzja pracy doktorskiej Pani mgr Aleksandry Ściborek
pt.: „FUNKCJONOWANIE PRZEDSIĘBIORSTW SIECIOWYCH W WARUNKACH
RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ W POLSCE (NA PRZYKŁADZIE
LUBELSKIEGO ODDZIAŁU SPÓŁKI PGE DYSTRYBUCJA)”,
napisanej pod opieką naukową dr hab., prof. SGH Piotra Jeżowskiego**

Podstawowym celem niniejszej recenzji jest określenie, czy praca doktorska autorstwa Pani mgr Aleksandry Ściborek spełnia wymagania wynikające z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 poz 1789 z późn. zm.). W oparciu o szczegółowe uwagi przedstawione poniżej stwierdzam, że opiniowana praca doktorska spełnia te wymagania. Recenzja zawiera uwagi wstępne, szczegółowe komentarze do poszczególnych części rozprawy, uwagi formalne oraz opinię końcową.

Uwagi wstępne

Opracowana rozprawa doktorska pod tytułem „Funkcjonowanie przedsiębiorstw sieciowych w warunkach rynku energii elektrycznej w Polsce (na przykładzie lubelskiego oddziału spółki PGE dystrybucja)” stanowi interesujące opracowanie powstałe w oparciu o badania literaturowe oraz badania empiryczne. Praca mieści się w dyscyplinie Ekonomia i Finanse, nawiązując np. do rynku energetycznego, inwestycji, struktury kosztów, itd. Jest istotna ze względu na konieczność przeprowadzenia transformacji energetycznej w Polsce i na świecie. Uzasadniając temat, Autorka wspomina, że dotychczasowe „[r]ozważania ... jedynie w ograniczonym stopniu poruszają problem nowej roli i zmiany funkcji przedsiębiorstw sieciowych w warunkach postępujących zmian na rynku energii elektrycznej” (str. 7). Dalej pisze, że „[d]otychczas powstały liczne opracowania naukowe na temat rynku energii elektrycznej” (str. 7). W pracy doktorskiej brakuje jednak omówienia przykładów wyzwań w procesie przekształcenia rynku energetycznego, ponieważ każda zmiana, w zależności od obecnego stanu i uwarunkowań rynku energetycznego, wiąże się z ryzykiem oraz specyficznymi wyzwaniami.

Jako cel pracy Autorka stawia analizę i ocenę „nowej roli przedsiębiorstw sieciowych w warunkach rozwijającego się rynku energii przy zapewnieniu bezpieczeństwa i niezawodności dostaw energii oraz zarysowanie perspektyw rozwoju spółek dystrybucyjnych

z oceną potencjalnych szans i zagrożeń oraz kosztów związanych z postępowaniem technicznym i gospodarką innowacyjną w energetyce ... na przykładzie wybranego oddziału spółki dystrybucyjnej – Oddziału Lublin, jako części PGE Dystrybucja S.A.” (str. 7). W dalszej części pracy Autorka pisze, że „Tezą główną pracy jest stwierdzenie, że postępujące przemiany organizacyjno-prawne i regulacyjne narzucają przedsiębiorstwom sieciowym nową rolę w systemie elektroenergetycznym oraz zadania w zakresie zarządzania danymi, wdrażania nowych technologii determinujących kierunek transformacji sektora elektroenergetycznego (generacja rozproszona, technologie wspomagające rozwój OZE, a w dalszej perspektywie magazynowanie energii i gospodarka wodorowa) oraz finansowania rozwoju sieci elektroenergetycznych” (str. 7-8).

W ogólnym ujęciu cel jest dobrze sformułowany. Nasuwa się jednak wątpliwość, czy nie jest zbyt ogólny. Przedstawiony na str. 10 cel czwartego rozdziału jest bardziej precyzyjny: „wskazanie czynników warunkujących kondycję finansową i sprawność funkcjonowania oddziału”. Teza jest bardzo złożona i raczej oczywista. Każda zmiana czy transformacja wymusza zmiany roli podmiotów działających na rynku energetycznym. Każde przekształcenie instytucjonalne pociąga za sobą niepewność oraz konieczność dostosowania się do nowych uwarunkowań i wyzwań. W tym sensie, główna teza pracy nie jest odkrywczą, pokazuje jednak bardzo istotne zagadnienie stanowiące obszar badań, co Autorka czyni w opracowaniu.

Dalej Autorka pisze, że „[d]o udowodnienia tezy pomocne będą odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

1. Jakie są skutki deregulacji rynku energii elektrycznej w zakresie organizacji elektroenergetyki i bezpieczeństwa dostaw energii?
2. Jakie są kluczowe problemy transformacji przedsiębiorstw sieciowych i na czym polega istota rynku bilansującego?
3. Jakie są niezbędne kierunki technologicznej transformacji sieci dystrybucyjnych podyktowane wymaganiami polityki klimatycznej, rozwoju OZE i uaktywnienia strony popytowej?
4. Jakie warunki są a konieczne do dalszego rozwoju Oddziału Lublin jako części OSD?” (str. 8).

Fakt że Autorka deklaruje zamiary udowodnienia swojej tezy może oznaczać brak krytycznej analizy, a raczej poszukiwanie dowodów na potwierdzenie tych tez. Być może jednak słowo to jest niewłaściwie dobrane, ponieważ w dalszej części pracy Autorka właściwie opisuje sposób przeprowadzenia badań.

Autorka pisze, że „w podejściu do teorii regulacji w dużej mierze opiera się na poglądach A. Szablewskiego i P. Jeżowskiego”. Brak jednak wyjaśnienia, na jakiej podstawie ten wybór został dokonany. Czym różnią się one od poglądów innych autorów?

Poniżej zostają ocenione poszczególne rozdziały merytoryczne. Struktura pracy jest logiczna: przedstawienie „podstaw teoretycznych podstawy deregulacji sektorów energetycznych” (Rozdział 1), omówienie procesu „budowy rynku energii elektrycznej w Polsce oraz jego struktury i funkcjonowania” (Rozdział 2), pokazanie kluczowych problemów „funkcjonowania przedsiębiorstw sieciowych w obliczu nowych wyzwań” (Rozdział 3), analiza i ocena „roli, funkcjonowania i perspektyw w nowych warunkach Oddziału Lublin jako części przedsiębiorstwa sieciowego” (Rozdział 4).

Rozdział 1. „Podstawy teoretyczne deregulacji elektroenergetyki

W pierwszym rozdziale przedstawione zostają najważniejsze kwestie teoretyczne. Pani mgr Aleksandra Ściborek umiejętnie opisuje teoretyczne podstawy deregulacji tzw. Monopolów naturalnych. Autorka posiada szeroką wiedzę dotyczącą istotnych zagadnień i omawia najważniejszych autorów z zakresu tejże dyscypliny. Poniższe uwagi stanowią wskazówki pomocne w sytuacji, gdyby Autorka zdecydowała się na wydanie monografii. Osobiście uważam, że na początku rozdziału można było wskazywać cel cząstkowy w celu wyjaśnienia jego istoty w kontekście reszty pracy, a na końcu jasno opisać, co dany rozdział wniesie do pracy jako całości.

Są też pewne nieścisłości. W pracy brakuje jasnych definicji istotnych zagadnień. Słabo wyjaśniono, na czym polega zawodność rynku w sektorze energetycznym. Autorka pisze, że „[s]ektor elektroenergetyczny do końca lat siedemdziesiątych XX w. był takim przykładem daleko posuniętego interwencjonizmu państwa w sferze gospodarczej” (str. 11). Zastanawiam się jednak – gdzie dokładnie? Praca dotyczy sektora energetycznego w Polsce, a teoria omawiana w tym rozdziale raczej dotyczy sytuacji w krajach kapitalistycznych. Warto byłoby się zastanowić, na ile te podstawy teoretyczne mają zastosowanie w polskich realiach.

Również analiza mogłaby być bardziej krytyczna. Na przykład Autorka pisze, że „w sferze podstawowych usług infrastrukturalnych występuje konflikt pomiędzy wymogami efektywnego działania przedsiębiorstwa (maksymalizacja zysku), a interesem publicznym” (str. 12). Dyskusyjnym jednak jest fakt, czy maksymalizacja zysku jest tym samym co efektywne działanie? Tak raczej jest w przypadku rynków doskonałych. W przypadku dóbr heterogenicznych oraz pseudo-dóbr publicznych o znaczeniu strategicznym dla gospodarki, maksymalizacja zysku jest raczej założeniem ideologicznym. Efektywność ma wiele więcej znaczeń (np. skuteczne dostarczanie energii). W analizie podstaw regulacji tradycyjnej brakuje właśnie argumentu przeciwko deregulacji w kontekście ideologicznego podejścia np. „Chicago School” do deregulacji.

W rozdziale tym Autorka dokonuje dobrego przeglądu teorii regulacji rynku. Brakuje jednak jasnego przedstawienia istoty strategicznej sektora energetycznego dla bezpieczeństwa.

Pojawia się następujące pytanie, istotne w kontekście obecnych wyzwań w procesie przekształcenia rynku energetycznego:

Czy teorie regulacji i deregulacji biorą pod uwagę dostarczanie energii jako dobro publiczne? (Sieciowość infrastruktury, zależność od pojedynczych dostawców energii (import-eksport), itd.). Czy dyskusja „rynek vs. Państwo” nie jest uproszczeniem dyskusji, przeważnie w kontekście teorii wielopoziomowego współrzędzenia, jako podstawa polityki energetycznej UE oraz rozwoju klastrów?

Rozdział 2. „Sektor elektroenergetyczny i bezpieczeństwo dostaw energii w Polsce

W drugim rozdziale Autorka przedstawia bardzo dobry opis procesu restrukturyzacji i deregulacji rynku energetycznego w Polsce. W tym rozdziale można było bezpośrednio nawiązać do rozdziału teoretycznego. „Restrukturyzację organizacyjną elektroenergetyki polskiej przeprowadzono na wzór rozwiązań brytyjskich” (str. 39), a literatura przedmiotu jest raczej oparta na doświadczeniu w krajach anglosaskich. Poziom naukowy tego rozdziału jest dobry, jednak autorka nie wykazała krytycznego podejścia do pewnych danych oraz informacji.

Na przykład, na stronie 47, na Rysunku 1 przedstawiono „Zmiany mocy zainstalowanej w KSE w latach 1960–2020”. Autorka obserwuje znaczny przyrost „mocy w OZE oraz rozwój sieci dystrybucyjnych ma[jący] na celu dostosowanie systemu elektroenergetycznego do uwarunkowań związanych z transformacją energetyczną”. Jednak, pomimo że zaobserwowano taki wzrost OZE, nie zastępuje on jednak paliw kopalnych! Tu pojawia się być może jedno z najistotniejszych pytań w kontekście transformacji energetycznej: „Czy OZE jest w stanie zastąpić uzależnienie od paliw kopalnych, czy raczej będzie dodatkiem z powodu rosnącego popytu w kraju i na świecie?”

Autorka właściwie pokazuje istotne wyzwania w rozwoju infrastruktury sieciowej, takie jak: decentralizacja sektora wytwarzania, wzrost liczby OZE i ciągły rozwój technologii, budowa morskiej energetyki wiatrowej, program energetyki jądrowej, stopniowa likwidacja części konwencjonalnych zasobów wytwórczych, wzrost zużycia energii elektrycznej w sektorze transportu i ciepła, postępująca digitalizacja. Autorka słusznie wnioskuje że „Głównym zadaniem rynku energii elektrycznej jest optymalizacja kosztów produkcji i dostaw energii dla gospodarki i społeczeństwa poprzez wprowadzenie mechanizmów konkurencji do segmentu wytwarzania i obrotu... Nadrzędnym celem rynku, dzięki przyjętym mechanizmom i obowiązującym zasadom, jest równoprawne traktowanie wszystkich uczestników rynku, swobodne kształtowanie się cen energii elektrycznej, realizacja strategicznych celów polityki energetycznej państwa oraz ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko naturalne” (str. 55).

Brakuje jednak dogłębnej analizy krytycznej. Wnioski są w porządku, lecz brak ich jasnego i przejrzystego uzasadnienia. Autorka nie wykorzystwała w tym celu istniejącej teorii. Brak również krytycznej dyskusji na temat tego, czy wzór „neoliberalnej” transformacji był właściwy. Zwrócono uwagę na istotę bezpieczeństwa. Nie ma jednak ramy teoretycznej (np. bezpieczeństwo energetyczne jako dobro publiczne) ani spójnego podsumowania na czym polega bezpieczeństwo. Autorka omawia ten temat dopiero w podrozdziale 2.5, podczas gdy „bezpieczeństwo dostaw energii” powinno zostać omówione na początku rozdziału, żeby potem móc analizować jego znaczenie dla polityki państwa oraz określać priorytety w polityce energetycznej.

Autorka słusznie zauważa, że zastosowanie OZE ma korzystny wpływ na bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej (str. 69). Istnieje tu jednak również zagrożenie systemowe, takie jak np. atak hackerski, zmiany podaży, dostosowanie infrastruktury, wyzwanie w związku z magazynowaniem, itd. Te wyzwania omówiono w dalszych częściach pracy, jednak czytając ten rozdział czytelnik może mieć wrażenie, że bezkrytycznie założono, że brak inwestycji w infrastrukturę, magazynowanie, itd. nie stanowi większego problemu. Można było temu zapobiec, jak wspomniano powyżej, przedstawiając cel cząstkowy na początku każdego rozdziału, a później wyjaśniając, dlaczego jest on istotny dla reszty pracy, jasno opisując na końcu, co wniesie do reszty pracy.

Rozdział 3. „Nowe regulacje i problemy funkcjonowania przedsiębiorstw sieciowych”

Ten rozdział zawiera dobry i bardzo ciekawy opis nowych regulacji i problemów funkcjonowania przedsiębiorstw sieciowych zgodnie z założeniami polityki energetycznej Unii Europejskiej. Poniżej przedstawione zostanie kilka krytycznych uwag, które w żaden sposób nie obniżają bardzo pozytywnej oceny tego rozdziału. Tak jak w poprzednich rozdziałach, brakuje czasami dogłębnej, krytycznej analizy. Jest to problematyczne w momencie, kiedy autorka dogłębnie przedstawia szczegółowo wiele ważnych elementów złożonej transformacji energetycznej.

Na str. 78 Autorka pisze:

„Kolejnym warunkiem dopuszczalności rynku mocy jest sporządzenie europejskiej oceny wystarczalności (*european adequacy assessment*), która jest jedną z proponowanych metod szacowania ryzyka występowania sytuacji niedoboru dostaw. Na jedyne rozwiązanie w przypadku zaistniałej sytuacji dyrektywa wskazuje na połączenia transgraniczne. Istnienie takich połączeń nie jest gwarancją dostaw energii w sytuacji niedoboru, ze względu na różnorodne uwarunkowania, które kształtują system elektroenergetyczny poszczególnych państw. Z polskiej perspektywy te zmiany regulacji są niekorzystne i trudne do przyjęcia”.

Nie ma wyjaśnienia ani analizy stwierdzenia, że zmiany te są niekorzystne i trudne do przyjęcia. Tak samo rzecz ma się z oceną, że (str. 79-80):

„W świetle nowych regulacji to właśnie odbiorcy końcowi mają stać się kluczowymi uczestnikami rynku energii zgodnie z założeniami polityki klimatycznej. To pokazuje, że gra o bezpieczeństwo energetyczne nie jest bezpieczna, gdyż UE przerzuca całą odpowiedzialność za niezawodną pracę sieci na uczestników rynku energii. Zachodzi zmiana modelu energetycznego ze scentralizowanego na rozproszony. Docelowo nowa struktura rynku energii ma opierać się na maksymalnej decentralizacji źródeł wytwórczych. ... Dodatkowo niepokojące jest dążenie KE do zwiększenia swoich kompetencji w nadzorowaniu realizacji tego celu”.

Autorka ocenia tu politykę energetyczną, jednak nie jest jasne na podstawie czego. Nie ma wyjaśnienia, dlaczego system rozproszony jest mniej bezpieczny (dla kogo?) niż system scentralizowany. Dlaczego zwiększenie kompetencji KE jest niepokojące? Nie ma nawiązania do założeń wspólnego rynku energetycznego ani wspólnej polityki bezpieczeństwa energetycznego. Dopiero kilka stron dalej przytoczone zostają argumenty, które prawdopodobnie uzasadniają taką ocenę. Na przykład (str. 89) „Obecna sieć nie jest wystarczająco przygotowana do pracy z dużą liczbą źródeł OZE, ani na nowe rodzaje odbiorców, takich jak: magazyny energii czy stacje ładowania pojazdów elektrycznych oraz aktywność uczestników systemu w zakresie kształtowania własnego zużycia energii”.

Opis oraz analiza przedstawione w podrozdziale 3.2.2., Dostosowanie systemów sieciowych (*smart grid*), są bardzo dobre i bardzo ciekawe. Czytałem je z wielkim zainteresowaniem, i tu pojawiło się pytanie natury ekonomicznej: czy jesteśmy w stanie rozwijać systemy dostarczania energii w kontekście ciągłego wzrostu popytu na energię? Autorka słusznie wskazuje na problemy z rozwojem elektro mobilności w kontekście stabilności infrastruktury. Na chwilę obecną infrastruktura nie jest dostosowana do przesyłki nadprodukcji energii od prosumentów do innych odbiorców. Transformacja systemu energetycznego jest procesem wielowymiarowym, z którym wiążą się różne wyzwania technologiczne, ekonomiczne oraz instytucjonalne. Teoria na temat transformacji systemowej podpowiada zaś, że żadna transformacja nie jest w stanie spełnić wszystkich oczekiwań, oraz że wynik zmian niekoniecznie będzie spójny z założonymi celami transformacji.

W kontekście bezpieczeństwa brakuje nawiązania do zasad ubezpieczeń. Na str. 102 Autorka wnioskuje na podstawie dobrej analizy: „Dlatego też racjonalne jest zmagazynowanie wyprodukowanej energii i wykorzystanie jej w innym dogodnym czasie dla prosumentów”. Jednak kosztem zakupu magazynu energii jest wysoki. Racjonalność zakupu nie polega tylko na oszczędzaniu, ale też zabezpieczeniu. Np. kilku lat temu, magazyn energii o mocy 5KWh kosztował ok. PLN 15000. Obecnie istnieją subwencje, które właśnie można uzasadnić

bezpieczeństwem energetycznym. Magazyn o mocy 5 KWh nie wytwarza dużo oszczędności, szczególnie w zimie. Trzeba również właściwie projektować systemy w domu. Na przykład, Backup z ograniczoną liczbą amperów nie pozwala na włączenie pralki oraz piekarnika w momencie awarii sieci, a działa raczej jak duży UPS. Poza tym, system ten jest złożony i wymaga wiedzy ze strony instalatorów i użytkowników. Podsumowując, mam wrażenie, że magazyny energii są obecnie raczej z punktu widzenia stabilności sieci istotne w kontekście ograniczonej możliwości szybkiego rozwoju tej sieci oraz wzmożony popyt na energię elektryczną w transformacji energetycznej.

Rozdział 4. „Rola i zadania wybranego oddziału spółki dystrybucyjnej”

Rozdział 4 przedstawia studium przypadku procesu przystosowawczego PGE Dystrybucja S.A. wymuszonego przez zmiany na rynku energetycznym. Autorka przedstawia szczegółowy opis wyzwań modernizacyjnych, inwestycyjnych i technologicznych. Na przykład, podrozdział 4.3. zawiera dobry technicznie opis Funkcji Oddziału Lublin na rynku bilansującym. Rysunek 14 (Struktura wiekowa poszczególnych elementów sieci dystrybucyjnej Oddziału Lublin w 2020 r.) jest przykładem istotnego wkładu własnego w pracę doktorską. Poniżej kilka krytycznych uwag, które nie obniżają pozytywnej oceny tego rozdziału. Rysunki 11 i 12 są trudno czytelne.

Na str. 137 napisano: „PGE Dystrybucja S.A. p. 137 zapewnia swoim klientom dostawy energii elektrycznej o możliwie najwyższych standardach jakościowych oraz przyłączenia nowych odbiorców do sieci, realizując zadania związane z ograniczeniem strat sieciowych”. Skąd jednak wiadomo, że w rzeczywistości tak jest?

Na str. 141 napisano: „Poprawa sprawności funkcjonowania lubelskiego oddziału będzie możliwa dzięki efektywnemu obszarowi ICT, którego zadaniem będzie zapewnienie automatyzacji i cyfryzacji procesów gospodarczych”. Na jakiej podstawie Autorka wyciągnęła ten wniosek? Dlaczego bez ICT nie jest to możliwe? Brak tu analizy konkurencji itd.

Na str. 146 Autorka pisze: „Zmniejszenie wolumenów różnic bilansowych w Oddziale Lublin w latach 2015–2020 jest potwierdzeniem skuteczności przeprowadzonych działań w celu zmniejszenia strat sieciowych”. Brak jednak analizy statystycznej oraz metody oceny. Jest tu również drobny błąd w tekście – tab. 3 zamiast tab. 2.

Wydaje się, że Autorka jest techno-optimistką. Na str. 175 pisze: „Jej innowacyjność polega przede wszystkim na połączeniu wielu stosowanych do tej pory technologii, które są w początkowej fazie rozwoju. Integracja ta dotyczyć będzie wykorzystywania w ramach jednej sieci rozwiązań informatycznych, telekomunikacyjnych, czy energoelektronicznych”. Jednak integracja powoduje powiększenie złożoności systemu, a złożone, zintegrowane systemy są bardziej narażone na różne zdarzenia, jak np. atak hackerski.

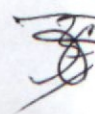

Podrozdział 4.8, Ocena pozycji strategicznej Oddziału Lublin, jest bardzo ciekawy. Jak Autorka pisze (str. 189): „Na podstawie szczegółowo zbadanych w poprzednich podrozdziałach zasobów ludzkich i materialnych oraz finansowych, a także potrzeb i kosztów rozwoju Oddziału Lublin, podjęto próbę określenia jego pozycji strategicznej w sektorze dystrybucji z nakreśleniem najważniejszych kierunków działań”. Jednak ten jeden z najważniejszych efektów pracy na pierwszy rzut oka należy do Nauki o Zarządzaniu i Jakości! Ten podrozdział ma dużo wartości dodanej, a zmiana pojęć oraz analiza lokalnego rynku rozwiązałyby ten problem. Np. Tabela 10 - Czynniki oddziałujące na poszczególne obszary działalności Oddziału Lublin, można było bez większych problemów przeanalizować używając teorii podaży i popytu w kontekście rynku niedoskonałego. Rynek energetyczny jest raczej oligopolistyczny, więc groźbę pojawienia się konkurentów wg. Koncepcji M.E. Portera można było łatwo powiązać z barierami wejścia na rynek, a groźbę pojawienia się substytutów z teorią podaży. Tak samo jest z siłą przetargową dostawców i nabywców.

Na str. 195-196 Autorka pisze o groźbie pojawienia się substytutów: „usługa dystrybucji energii elektrycznej nie ma obecnie konkretnych bliskich substytutów na szeroką skalę. Największym zagrożeniem dla usług dystrybucyjnych będzie rozwój technologii magazynowania energii elektrycznej. Magazynowanie w połączeniu ze źródłami OZE pozwoli szerzej zaspokajać potrzeby energetyczne prosumentów, przyczyni się do rezygnacji lub ograniczenia usług dystrybucji z ich strony”. To wymaga analizy, ponieważ, jak stwierdzono wcześniej w pracy, magazyny energii są istotne dla stabilności sieci przesyłowej. Mamy tutaj do czynienia z krytyką deregulacji – konkurencja w kontekście wspólnej infrastruktury, gdzie może ona doprowadzić do niestabilności infrastruktury. Można było dogłębniej rozwinąć ten wątek.

Zakończenie

W zakończeniu Autorka dobrze opisuje wyniki pracy. Ta część pracy ma dużo wartości poznawczej, jest jednak bardziej opisowa niż analityczna. Znajduje się tu jednak również kilka niespójności. W zakończeniu Autorka pisze: „Celem pracy było zbadanie na tle teoretycznych podstaw deregulacji elektroenergetyki i struktury tego sektora przyszłej roli przedsiębiorstw sieciowych w warunkach funkcjonującego rynku energii elektrycznej”. Odbiega to od celu przedstawionego we wstępie, gdzie Autorka chce podjąć się analizy i oceny „nowej roli przedsiębiorstw sieciowych w warunkach rozwijającego się rynku energii przy zapewnieniu bezpieczeństwa i niezawodności dostaw energii oraz zarysowanie perspektyw rozwoju spółek dystrybucyjnych z oceną potencjalnych szans i zagrożeń oraz kosztów związanych z postępem technicznym i gospodarką innowacyjną w energetyce ... na przykładzie wybranego oddziału spółki dystrybucyjnej – Oddziału Lublin, jako części PGE Dystrybucja S.A.” (str. 7).

Opinia Końcowa

Jak wynika ze sformułowanych wyżej opinii częściowych, praca doktorska Pani mgr Aleksandry Ściborek odpowiada wymaganiom sformułowanym w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 poz 1789 z późn. zm.). Pod wieloma względami, opiniowana rozprawa spełnia te wymagania. Pani mgr Aleksandra Ściborek w trakcie prac nad rozprawą dokonała dobrego przeglądu i analizy teorii ekonomicznej w kontekście wyzwań w procesie przekształcenia rynku energetycznego oraz przeprowadziła badania studium przypadku na dobrym poziomie. Studium przypadku jest przykładem oryginalnego zastosowania wyników własnych badań naukowych do praktyki gospodarczej. Praca stanowi monografię naukową ze streszczeniem w języku angielskim. Autorka przedstawiła swój warsztat badawczy. Wskazane powyżej krytyczne uwagi i niedociągnięcia formalno-merytoryczne mogą posłużyć jako wskazówki do doskonalenia warsztatu badawczo-analitycznego Autorki. Mimo że czasami analiza jest powierzchowna oraz brakuje konkretnego zastosowania teorii ekonomicznej do praktyki, potwierdzam pozytywną opinię przedstawioną we wstępie recenzji i wnioskuję o dopuszczenie Pani mgr Aleksandry Ściborek do kolejnego etapu procedury związanej z uzyskaniem stopnia doktora.

dr hab. Johannes Platje, prof. UWSB Merito
Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu
ul. Fabryczna 29-31
53-609 Wrocław

